

Biogasanlæg:

Halm kan sagtens erstatte energiafgrøder

I de fleste tilfælde er det både teknisk og økonomisk muligt at erstatte energiafgrøder med halm i biogasanlæg, og der er tilstrækkeligt med halm til at biogasanlæggene helt kan droppe anvendelsen af energiafgrøder.

Af Torben Skøtt

Mange biogasanlæg har igennem årene valgt at øge gasproduktionen ved at supplere den tynde gylle med energiafgrøder. Det vil sige landbrugsafgrøder dyrket med henblik på energiproduktion – i praksis majs og roer, og i mindre omfang korn, græs og jordskokker.

For biogasanlæggene har energiafgrøder været en naturlig afløser for organisk industriaffald, som blev en mangelvare, da der for alvor kom gang i udbygningen af store biogasfællesanlæg. For flere af anlæggene har det været økonomisk attraktivt, og det har givet anlæggene mulighed for i højere grad at kunne tilpasse gasproduktionen til forbruget.

Anvendelse af landbrugsjord til dyrkning af energiafgrøder er imidlertid ikke en bæredygtig løsning, så i 2015 blev der indført et loft over,

hvor store mængder energiafgrøder biogasanlæggene måtte anvende. I starten var det 25 procent, målt som tilført mængde i tons, men i 2018 blev kravet strammet til maksimalt 12 procent energiafgrøder.

Nu har Energistyrelsen fået eksperter fra Syddansk Universitet og Aarhus Universitet til at foretage en evaluering af de nuværende regler for energiafgrøder til biogasanlæg og konklusionen er klar: Der er tilstrækkeligt med halm til rådighed til at erstatte energiafgrøder allerede på kort sigt, og i de fleste tilfælde er det både teknisk og økonomisk muligt at anvende halm. Det er lidt mere besværligt for biogasanlæggene, men der er et betydeligt potentiale for at øge gasproduktionen ved at tilføre restbiomasse, herunder ikke mindst halm.

Langt fra loftet

Syddansk Universitet har spurgt 28 biogasanlæg om hvilke typer råvarer, de anvender, og det viser sig, at de fleste fællesanlæg er langt under loftet på 12 procent energiafgrøder. Lidt over halvdelen af biogasanlæggene anvender således mindre end 4 procent energiafgrøder, mens cirka en tredjedel angiver, at de anvender mere end 8 procent energiafgrøder.

I interviewene angiver flere af anlæggene, at en stor del af de anvendte energiafgrøder er overskydende eller kasseret grovfoder, som ellers skulle være pløjet ned. Derudover oplyses det, at afregningsprisen for energiafgrøder ofte ligger på niveau med produktionsomkostningerne for afgrøderne.

Det er især gårdanlæggene, der bruger energiafgrøder. I perioden fra 2016 til 2018 brugte 15-30 procent af gårdanlæggene således over 12 procent energiafgrøder.

Omkring 80 procent af anlæggene angiver, at de kan anvende dybstrøelse og anser det som en attraktiv råvare, dels fordi biogaspotentialer er betydeligt, dels fordi biogasanlæggene sjældent betaler for dybstrøelse. Knap 60 procent af anlæggene oplyser, at de rent teknisk kan anvende halm, men de fleste anlæg anser det som økonomisk mindre interessant med de aktuelle priser på halm.

Aarhus Universitet har som supplement til analysen fra Syddansk Universitet suppleret med en analyse af det nuværende system for indberetning af biomasser til biogasanlæg og udarbejdet en række forslag til, hvordan systemet kan forbedres.

Rapporten "Energiafgrødeanalysen" fra Syddansk Universitet kan downloades [her](#).

Rapporten "Anvendelse af biomasse i biogasanlæg – med fokus på energiafgrøder" fra Aarhus Universitet kan downloades [her](#).

Majs er en af de mest eftertragtede energiafgrøder til biogas. Gasudbyttet er højt, og det er let at håndtere i forhold til for eksempel halm. Især gårdanlæggene har i perioder brugt store mængder majs.

